

รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย

ทวีทรัพย์ เขยผักแว่น

คุณูปการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณภาพนิพนธ์ ได้พิจารณาคุณภาพนิพนธ์
ของ ทวีทรัพย์ เขยผักแว่น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน)

คณะกรรมการสอบคุณภาพนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.จุฑา ดิงศักดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน)

.....กรรมการ
(ดร.ศักดิ์ชาย พัทธกัณฑ์)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬานุมัติให้รับคุณภาพนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
(ดร.ศักดิ์ชาย พัทธกัณฑ์)

วันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

คุณฐิณิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วย โดยความความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นิธิเดชน์ เชิดพุทธ และ ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์ ดร.วิจิต แยมบุญเรือง ดร.จุฑา ดิงศักดิ์ย์ อาจารย์กริมย์ อันประเสริฐ และ คุณอดิศักดิ์ เบ็ญจศิริวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สโมสรทีม ฟุตบอลลีก ตลอดจนผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน นักกีฬา สื่อมวลชน ผู้ตัดสินฟุตบอล และผู้ควบคุมการแข่งขัน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้ คุณฐิณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ชัยโชค พุ่มพวง คุณสกล วรรณพงษ์ คุณอดิศักดิ์ เบ็ญจศิริวรรณ คุณอนุสรณ์ พิมงา คุณวัชรินทร์ ผาสุข อาจารย์รัชมี จินดามัย และ อาจารย์ปัญญา หาญลำยวง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอล อาชีพ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร และ ดร.ทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์ ที่ช่วยตรวจสอบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสนธิ์ คุณแม่บัวพันธ์ เขยผักแว่นและพี่ ๆ ทุกคนที่ให้ กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของคุณฐิณิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตาแด่ บพการี บวรอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านในทุกระดับการศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนับเท่าทุกวันนี้

ทวีทรัพย์ เขยผักแว่น

49811010: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา; ปร.ด. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)

คำสำคัญ: รูปแบบ/การบริหารจัดการ/กีฬาฟุตซอลอาชีพ

ทวิทรัพย์ เขยฝักแวน: รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย (MODEL OF PROFESSIONAL FUTSAL MANAGEMENT IN THAILAND) คณะกรรมการควบคุมดูแลนิพนธ์ สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ., Ph.D., ปกรณ์ ประจันบาน, Ph.D. 299 หน้า.

ปี พ.ศ. 2555

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนากีฬาฟุตซอลให้เป็นกีฬาอาชีพในประเทศไทย 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย โดยกำหนดระเบียบวิธีวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนากีฬาฟุตซอลเป็นกีฬาอาชีพในประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการและทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษามาตรฐานกีฬาฟุตซอลอาชีพของสหพันธ์ฟุตบอลแห่งทวีปเอเชีย และสัมภาษณ์รองผู้ว่าการกีฬาแห่งประเทศไทยฝ่ายกีฬาอาชีพและสิทธิประโยชน์ 2) การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพ จำนวน 21 คน ด้วยกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยการสร้างแบบสอบถามย้อนกลับเพื่อได้รับการยืนยันคำตอบเดิม ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ยทางสถิติที่เป็นค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) 3) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทยโดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตซอลอาชีพ จำนวน 176 คน และโดยวิธีการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน สรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพ ในประเทศไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประเทศไทยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนากีฬาฟุตซอลให้เป็นกีฬาอาชีพ
2. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย ประกอบด้วยโครงสร้างของรูปแบบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสโมสร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการตลาด สิทธิประโยชน์ ประชาสัมพันธ์ และแฟนคลับ และ 4) ด้านการพัฒนานักกีฬาฟุตซอล
3. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทยมีความเป็นไปได้ในระดับมากในการนำไปใช้จริง

49811010: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCE; Ph.D. (EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORD: MODEL OF PROFESSIONAL FUTSAL MANAGEMENT IN THAILAND

THAWEESUB KOEIPAKVAEN: MODEL OF PROFESSIONAL FUTSAL MANAGEMENT IN THAILAND. ADVISORY COMMITTEE: SUNTIPONG PLUNGSUWAN, Ph.D., PAKORN PRACHANBAN, Ph.D., 299 P. 2012.

The purposes of this research were 1) to study fundamental data, needs and wants in developing professional futsal in Thailand, 2) to design a model for professional futsal management in Thailand, and 3) to evaluate the model of professional futsal management in Thailand.

There are three stages to reach the purposes. 1) Needs and wants in developing professional futsal in Thailand were studied from fundamental data and theory in related literature. The standards of professional futsal provided by the Asian Football Confederation were studied. Data were also collected from the interview with the Deputy Governor for Professional Sports and Privileges of Sport Authority of Thailand. 2) A model for professional futsal management in Thailand was created through interviewing 21 experts and administrators in futsal management using the Delphi Technique. Questionnaires were distributed back and forth to confirm the answers and to obtain the central tendency. The statistics involved were median and the interquartile range. 3) The model obtained was evaluated by 176 stakeholders whether it is practical in professional futsal management. After that the model was evaluated by a group discussion among 7 administrators. The statistics used were mean and standard deviation.

The research findings were:

1. The professional futsal development is needed in Thailand.
2. The model of professional futsal management consists of
 - 2.1) club management
 - 2.2) budgeting
 - 2.3) marketing, benefits, public relations, and fan club,
 - and 2.4) futsal player development
3. The evaluation of the obtained model was found to be practical at the high level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ขอบเขตของงานวิจัย	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความเป็นมาของกีฬาฟุตบอล	12
ประวัติกีฬาฟุตบอลในต่างประเทศ	14
ประวัติกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย	14
ฟุตบอลไทยแลนด์ลีก	17
เกณฑ์มาตรฐานการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งทวีปเอเชีย ...	18
มาตรฐานการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ	45
ทฤษฎีระบบ	46
การบริหารและการจัดองค์กรและการจัดองค์กรกีฬา	53
ความสำคัญของการจัดการ	58
หลักการจัดการ	59
การจัดองค์กรและการจัดการ	61
การจัดการทางการกีฬาและขอบข่ายของการจัดการทางการกีฬา	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์	63
กระบวนการบริหาร	66
กรอบแนวคิดและปัจจัยแห่งความสำเร็จของแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554)	81
ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาชาติ ฉบับที่ พ.ศ. 2550-2554.....	91
แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) ไปสู่การปฏิบัติและ การติดตามประเมินผล.....	114
การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น	118
การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย	129
การสนทนากลุ่ม	137
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	144
งานวิจัยในประเทศ	146
3 วิธีดำเนินการวิจัย	164
การดำเนินการวิจัย	164
ขั้นตอนของการวิจัย	164
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในพัฒนากีฬาฟุตบอลให้เป็น กีฬาอาชีพในประเทศไทย จาก รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย.....	165
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในประเทศไทย.....	167
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในประเทศไทย.....	172
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	176
ตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในพัฒนากีฬาฟุตบอลให้เป็น กีฬาอาชีพในประเทศไทย.....	176
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในประเทศไทย.....	184

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬา	
ฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย.....	204
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	221
อภิปรายผล	224
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	232
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	233
บรรณานุกรม	234
ภาคผนวก	243
ภาคผนวก ก	244
ภาคผนวก ข	246
ภาคผนวก ค	251
ภาคผนวก ง.....	257
ภาคผนวก จ.....	263
ภาคผนวก ฉ	269
ภาคผนวก ช	283
ประวัติย่อของผู้วิจัย	299

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ.....	131
2 คำร้อยละสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทย	190
3 คำร้อยละประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทย ..	191
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทยโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร โดยภาพรวมทุกด้าน	191
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทยโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร ด้านการวางแผน	192
6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทยโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร ด้านการจัดการองค์การ....	193
7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร ด้านการนำ.....	194
8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทยโดยผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร ด้านการควบคุม	201
9 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทย.....	203
10 ประสบการณ์ด้านกีฬาสุทธโอลิมปิกของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทย	204
11 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทธโอลิมปิกในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมทุกด้าน	205

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทโธลลอาชีพในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการวางแผน.....	206
13 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทโธลลอาชีพในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการจัดองค์การ.....	207
14 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทโธลลอาชีพในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการนำ.....	210
15 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาสุทโธลลอาชีพในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการควบคุม.....	215

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 ทฤษฎีระบบ	47
3 ข้อมูลย้อนกลับ.....	49
4 การบริหารทฤษฎีระบบ	50
5 องค์ประกอบของระบบ	52
6 ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนที่ 1.....	164
7 ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนที่ 2.....	166
8 ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนที่ 3.....	171
9 รูปแบบการบริหารจัดการฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย	184
10 โครงสร้างสโมสรกีฬาฟุตซอลอาชีพในประเทศไทย.....	219